

HARRAN ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ
BOLOGNA DERS TANITIM FORMU

Dersin Adı	Kodu	Yarıyılı	T+U	Kredisi	AKTS
İtikadi İslam Mezhepleri II	203748	VII	2+0	2	3
Ön Koşul Dersler					
Dersin Dili	Türkçe				
Dersin Türü	Zorunlu				
Dersin Amacı	İslam mezheplerinin teşekkülü, buna yol açan sebepler, erken dönem İslam toplumunda tartışılan mevzular ve bunların mezhep/ekol sistematiğine olan katkılarını öğrenmek. Halen varlığını sürdüren, cemaati olan İslam mezheplerinin mezhebi/doktriner yapısı, yayıldıkları bölgeler, dini/kültürel faaliyetleri, yayılma çabaları, farklı mezheplerin oluşturduğu çeşitli dindarlık profilleri hakkında öğrenciyi bilgi sahibi kılmak.				
Dersin Öğrenme Çıktıları	Bu dersin sonunda öğrenci; 1. İslam ve diğer dinlerde mezhep olgusu kavrar. 2. İslam kültüründe mezhepleşme sebepleri ve temel kavramlar bilir. 3. Mezheplerin İslam düşünce sistemine katkıları öğrenir. 4. Mezhep/din ilişkisi ve mezhebin dini kültür açısından temel fonksiyonları bilir. 5. Mezhep/siyaset ilişkisi, kültürel süreklilik, evrensel ilkeler, lokal telakkiler farkı kavrar.				
Dersin İçeriği	İslam Mezhepleri Tarihinin tanımı konusu, amacı ve metodu İslam Mezhepleri ile ilgili temel kavramlar Klasik Mezhepler Tarihi kaynakları ve temel özellikleri Mezheplerin sayısı ve Tasnifi meselesi İlk ihtilaflar Mezheplere ayrılmaya yol açan etkenler. Nusayrilik, Dürzilik, Babilik ve Bahailik, Yezidilik, Vehhâbilik				
Haftalar	Konular				
1	Nusayrilik Teşekkül Süreci ve Tarihçesi				
2	Nusayrilik Temel İnanç Esasları, İbadetler, Dini Hayat ve Günümüz Nusayriliği				
3	Dürzilik, İsimlendirme Meselesi, Teşekkül Süreci ve Tarihi Arka Planı				
4	Dürziliğin Temel Prensipleri ve Günümüzde Dürziler				
5	Bâbilik ve Bahâilik				
6	Bâhailiği Ortaya çıkaran Sebepler ve Tarihçesi				
7	Bâbiliğin Temel Görüşleri				
8	Bahâiliğin İnanç Esasları				
9	Bahâî Dininde İbadetler ve Bazı Uygulamalar				
10	Yezidilik Teşekkül Süreci ve Gelişim Süreci				
11	Yezidilikte Dini Pratikler ve Günümüzdeki Durumları				

12	Vehhâbilik, Mezhebin Teşekkül ve Gelişim Süreci
13	Vehhâbiliğin İslam Dünyasındaki Tesirleri ve Günümüzdeki Durumu
14	Kadiyanilik, Görüşleri ve Günümüzdeki Durumu
Genel Yeterlilikler	
<ol style="list-style-type: none"> 1. İslam Mezheplerin, dinin anlaşılma biçimleri olduğu, dinle özdeşleştirilemeyeceği düşüncesinin geliştirilmesi. 2. Farklılıklara saygı gösterme yaklaşımının pekiştirilmesi sağlanır. 3. İslam Mezheplerinin yazılı kaynakları olan Makâlât-Fırak ve Milel-Nihal geleneklerini ve onların mezhepleri nasıl tasnif ettiklerini kavrar. 4. İslam Mezhepleri ile İslam arasındaki ilişkiyi analiz edebilme; buradan hareketle mezheplerin dinle özdeşleştirilemeyeceğini ve farklı mezheplere mensup olan insanların birbirlerini din dışına çıkarmakla itham edemeyeceklerini kavrar. 	
Kaynaklar	
<p>Temel Kaynaklar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Halil İbrahim Bulut, İslam Mezhepleri Tarihi, Ankara, DİB Yayınları. 2. Ethem Ruhi Fığlalı, Çağımızda İtikâdî İslâm Mezhepleri, İzmir 2004. 3. İrfan Abdülhamid, İslâm'da İtikâdî Mezhepler ve Akâid Esasları (trc. M. Saim Yeprem), İstanbul 1983. <p>Okuma Önerileri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abdulkahir el-Bağdadî, Mezhepler Arasındaki Farklar (trc. E. Ruhi Fığlalı), Ankara 1991. 2. DİA, Mezhep, c. 29, s. 526-542. 	
Değerlendirme Sistemi	
Değerlendirmenin nasıl yapılacağı her dönem başında ders izlencesi ile ilan edilir.	

Program Çıktıları ile Ders Öğrenme Çıktıları İlişkisi										
	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10
ÖÇ1	5	5	4	5	5	3	4	5	3	5
ÖÇ2	5	5	4	5	4	4	4	5	4	5
ÖÇ3	5	5	5	5	4	4	4	5	4	5
ÖÇ4	5	5	5	5	5	4	5	5	3	5
ÖÇ5	5	5	4	5	4	4	4	5	4	5
ÖÇ: Öğrenme Çıktıları					PÇ: Program Çıktıları					
Katkı Düzeyi	1 Çok Düşük		2 Düşük		3 Orta		4 Yüksek		5 Çok Yüksek	

Program Çıktıları ile İlgili Dersin İlişkisi										
	PÇ1	PÇ2	PÇ3	PÇ4	PÇ5	PÇ6	PÇ7	PÇ8	PÇ9	PÇ10
İtikadi İslam Mezhepleri II	5	5	4	5	4	4	4	5	4	5